

Mystacidium venosum Harv. ex Rolfe

Vindplaats

Mystacidium venosum komt voor in Zuidelijk Afrika, vooral in Natal, Transvaal, en Swaziland. Hij wordt gevonden zowel op zeeniveau in hete, vochtige omstandigheden als op hoogten tot 1500 meter in koudere, vochtige bergwouden. Als hij in de schaduw groeit zijn de bladeren en de spoor meestal langer dan van planten in het volle (zon)licht.

Beschrijving

Wat de bloemen betreft lijkt *M. venosum* sterk op *M. capense*, maar is in haar totaliteit kleiner, en ze bloeit veel vroeger in het jaar; het rostellum is veel slanker. De bladeren zijn ook veel kleiner, en hebben soms een zeer opvallende nervatuur, vandaar *venosum*. De wortels zijn wel het meest opvallende van deze soort, want de bladeren kunnen gedurende de winter afvallen of in een natte zomer door slakken worden opgegeten. De ver uitstekende wortels dringen over lange afstanden in de bast van de bomen, waarin ze zich dus als het ware verbergen. De wortels worden groen als het regent en geven zo de tweeledige functie aan: fotosynthese en opname van voeding. De oppervlakte van de wortels zijn versierd met talrijke streepjes, pneumathodes genaamd, die donkergrijs zijn als de wortels droog zijn maar witachtig als de wortels vochtig worden. Deze plaatselijk versterkte plekjes geven ruimte aan uitwisseling van zuurstof in natte omstandigheden en extra steun tijdens droogte. Bladeren worden tot 6 cm lang, ongelijk gelobd aan de einden. Bloeistengels ontstaan onder de bladen, elk kunnen ze 4-7 bladeren hebben. De bloemen worden 15-20 mm in doorsnede, sepalen en lip zijn langer dan de petalen, de spoor is 30-45 mm lang.

Cultuur

Een *Mystacidium* kopen moet weloverwogen zijn: wanneer planten zich gevestigd hebben, kunnen ze in korte tijd uitgroeien tot bossige, rijkbloeiende planten. Daar gaat nog wel het één en ander aan vooraf, want het zoeken van een goede plaats in de kas, waar ze het naar haar zin heeft, doet voor de toekomst de nodige irritatie voorkomen.

Kweken kan zowel in een pot als op een blok, waarbij mijn voorkeur uitgaat naar het blok, omdat zoals reeds eerder is vermeld, soms wel eens wat blad verloren kan gaan, en dan de wortels uitermate belangrijk worden om te overleven, en de controle op een blok het eenvoudigste is. De vindplaats kan zeer verschillend zijn, dat betekent dat het niet eenvoudig afgedaan kan worden met gematigd of gematigd-warm. Toch zal de gemiddelde temperatuur in onze kasjes de gewenste voorwaarde scheppen, waarbij zo licht ophangen mogelijk erg belangrijk is. Zelf heb ik de soort bij de gematigd-warme hangen, zo hoog mogelijk in de kas, waarbij zij dagelijks geneveld wordt, in die dagelijkse nevel is een zeer lichte mestoplossing verwerkt in de groeiperiode.

Een rustperiode kent de plant niet, maar in de wat minder gunstige, winterse omstandigheden, wordt het nevelen van dag tot dag bekeken, en de lichte mestoplossing beperkt tot een á twee keer per veertien dagen.

Houdt vooral de uiteinden van de gezonde wortels in de gaten, ze vormen de beste indicator voor het welzijn van de planten.

Bloeitijd

April tot juli

Wetenswaardigheden

Weinig Afrikaanse soorten bereikten Europa in de 18de eeuw, en Lindley zag er maar een paar. Hij maakte met zijn *Species Plantarum* in 1753 een begin aan de moderne naamgeving. Daarin komt *Mystacidium* als geslachtsnaam nog niet voor. Zijn zoon beschreef in 1781 31 Afrikaanse soorten, waaronder *Epidendrum capense*, in 1794 weer veranderd in *Limodorum capense*. Lindley deed in 1833 het voorstel de plant in het geslacht *Angraecum* te plaatsen, maar bij nadere bestudering realiseerde hij zich dat de verschillen met *Angraecum* te groot waren, en zo was in 1837 *Mystacidium* geboren, afgeleid van het Griekse woord voor moustache, snor, waarschijnlijk zinspelend op de met papillen voorziene rostellumlobben van *Mystacidium capense*.

Bron:

Orchiteek N.O.V.
Bijlage van Orchideeën feb. 1989
Tekst: A. Klaassen
Foto: A. Klaassen